

Idees per a construir la pau

Diplomàcia municipal i altres iniciatives dels governs locals per construir la pau - nº2, Juliol de 2008

Cultura de Pau

Pràctiques de ciutats

POLÍTQUES DE PAU

- Tancament de bases militars p. 8
- Estatuts compromesos p.9
- Què fer amb les banderes? p. 10
- Programes Locals d'Acció per una Cultura de Pau..... p.10
- Comitè Paulista per la Cultura de Pau p. 11

SENSIBILITZACIÓ

- Al·legat per la despesa civil p.11

COOPERACIÓ

- Saló internacional d'iniciatives de Pau p. 12

Campanyes

- Decenni de Cultura de Paup. 13
- 22 propostes pels ajuntaments per la Pau.p.13
- 0,3% per la Cultura de Pau..... p. 13
- Associació Internacional de Ciutats Missatgeres de Paup. 14

Recursos

- Notícies positives.....p.15
- Borsa d'intercanvi de projectes de cultura de pau.....p.15
- Notícies sobre els especuladors de la guerrap.15
- Publicacions sobre pau p.15
- Exposicionsp.15

- p. 2-6 La Cultura de Pau a les ciutats
 - p.2 1. Cultura de Pau
 - p.4 2. Quines accions emprendre localment?
 - p.5 a. No col·laborar amb la violència
 - p.6 b. Contribuir a la pau
- p. 8-12 Pràctiques dels Municipis
- p. 13-14 Campanyes
- p. 15 Recursos

La Cultura de Pau a les ciutats

1. Cultura de Pau

La cultura de pau és "un conjunt de valors, actituds i comportaments que reflecteixen el respecte a la vida, a l'ésser humà i a la seva dignitat i que posen en primer pla als drets humans, el rebuig a la violència en totes les seves formes i l'adhesió als principis de llibertat, justícia, solidaritat i tolerància, així com la comprensió entre els pobles, els col·lectius i les persones."¹

La Cultura de pau és una aproximació en positiu de valors, actituds, comportaments i institucions contraposats a la cultura de la guerra i de la violència.

Cultura de la guerra i la violència	Cultura de pau i noviolència
L'educació basada en la lògica de la força i la por	L'educació per a la cultura de pau
El creixement econòmic que es beneficia de la supremacia militar i la violència estructural, i aconseguit a expenses dels vençuts i dels dèbils	El desenvolupament econòmic i social sostenible
Els valors, actituds i comportaments que beneficien exclusivament el clan, la comunitat o la nació	El respecte pels drets humans
La desigualtat entre homes i dones	La igualtat entre dones i homes
Les estructures autoritàries de poder	La participació democràtica
Les imatges de l'enemic	La comprensió, tolerància i solidaritat
El secretisme i la manipulació de la informació	La lliure circulació d'informació i coneixement
Els exèrcits i els armaments	La pau i seguretat internacionals

Font: ADAMS, D. *From the History of the Culture of War to the Future of a Culture of Peace*, llibre pendent de publicació.

D'acord amb aquesta concepció de la cultura de pau, l'Assemblea General de les Nacions Unides – gairebé tots els estats del món, doncs, – va adoptar al 1999 una Declaració, acompanyada d'un Pla d'Acció per a Promoure la

¹ Fundación Cultura de Paz. <http://fund-culturadepaz.org/spa/espanol.htm>.

Cultura de Pau com a acció prioritària durant el decenni 2001-2010. El pla d'acció defineix com a 8 àmbits d'acció d'acord amb la concepció de cultura de pau esmentada:

- Cultura de pau a través de l'educació,
- Desenvolupament econòmic i social sostenible,
- Respecte de tots els drets humans,
- Igualtat entre home i dona,
- Participació democràtica,
- Comprensió, tolerància i solidaritat,
- Comunicació participativa i lliure circulació d'informació i coneixements,
- Desarmament.

Per a marcar l'inici d'aquest decenni, també, es va obrir a signatures un manifest perquè les persones i les institucions s'hi adherissin:

Manifest 2000

Em comprometo a la meva vida quotidiana, a la meva família, a la meva feina, a la meva comunitat, el meu país i la meva regió a:

1. Respectar la vida i la dignitat de cada persona, sense discriminació ni prejudicis.
2. Practicar la no violència activa, rebutjant la violència en totes les seves formes: física, sexual, psicològica, econòmica i social, en particular envers els més dèbils i vulnerables, com els infants i els adolescents.
3. Compartir el meu temps i els meus recursos materials, cultivant la generositat a fi de terminar amb l'exclusió, la injustícia i la opressió política i econòmica.
4. Defensar la llibertat d'expressió i la diversitat cultural, privilegiant sempre l'escolta i el diàleg, sense cedir al fanatisme, ni a la maledicència i el rebuig del pròxim.
5. Promoure un consum responsable i un mode de desenvolupament que tingui en compte la importància de totes les formes de vida i l'equilibri dels recursos naturals del planeta.
6. Contribuir al desenvolupament de la meva comunitat, propiciant la plena participació de les dones i el respecte dels principis democràtics, amb la finalitat de crear junts noves formes de solidaritat.

A hores d'ara, més de 75 milions de persones o institucions han signat el manifest 2000. Entre les institucions signatàries també hi ha municipis.

En efecte, els ajuntaments han manifestat més d'una vegada la necessitat de construir la cultura de pau. Així queda recollit, per exemple, al document final de la Conferència de La Haia de juny del 2008, on l'associació de Ciutats i Governos Locals Units (CGLU) es compromet a fomentar "el desenvolupament de les iniciatives dels governs locals per promoure una cultura de pau dintre dels seus municipis", entenent que la cultura de pau s'ha d'impulsar tant en el si de la pròpia comunitat, com fora.²

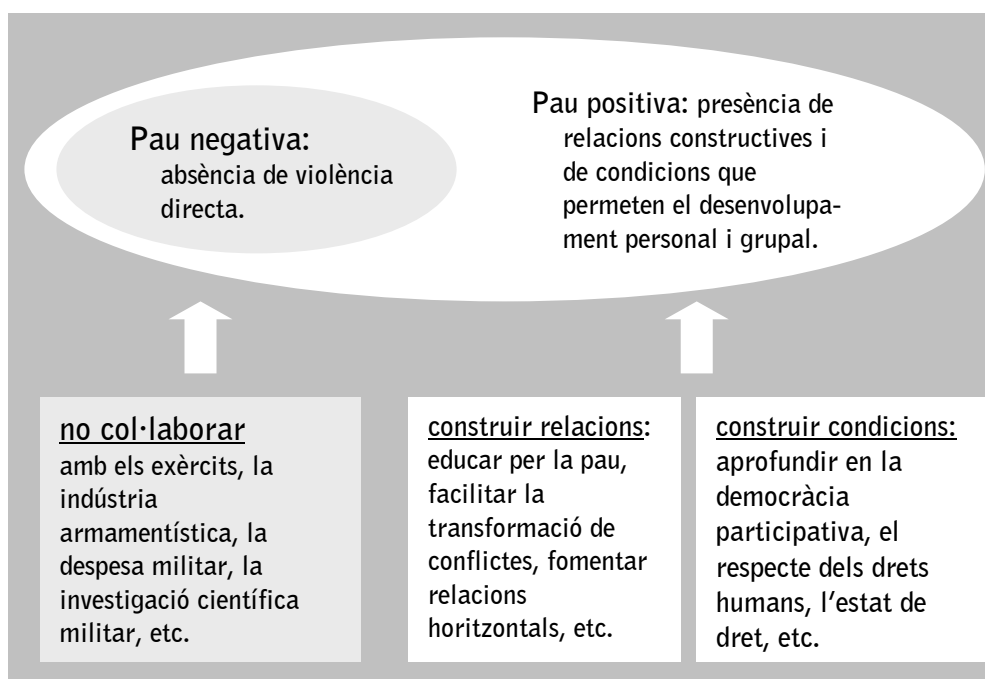
² Agenda de La Haia sobre Diplomàcia de Ciutats. <http://www.citydiplomacy.org/the-hague-agenda.html?L=2>.

2. Quines accions emprendre localment?

Aquestes dues formes d'actuar corresponen a dues concepcions de la pau:

- **pau negativa:** fins al segle XX, la concepció occidental de la pau significava exclusivament a l'estat en que no hi havia guerra ni altres tipus de violència directa. El nom de "pau negativa", prové del fet que es defineix en negatiu, segons el que no és ("quan no hi ha conflicte armat", "quan no hi ha violència").
- **pau positiva:** a partir dels anys '70 del segle passat, però, la definició de pau s'eixampla cap a una concepció definida pel que si és:³ la pau és, a més de l'absència de violència directa, que hi hagi relacions equitatives entre les persones, que hi hagi justícia social, respecte dels drets humans i estat de dret, etc. La pau ja no és un estat, sinó un procés que pot millorar constantment les relacions entre les persones i les condicions estructurals.

Segons quina concepció de pau tinguin els municipis, poden emprendre dos tipus d'accions: rebutjar totes les formes de violència directa, o bé rebutjar les formes de violència directa i alhora promoure les de pau.

Font: Escola de Cultura de Pau

Tot i que la quantitat d'accions que els municipis poden dur a terme en aquests dos sentits és innumerable, els següents apartats aporten algunes idees de com fer-ho.

³ La concepció positiva de la pau, i els conceptes de pau positiva i pau negativa s'atribueixen al fundador de la investigació per la pau, Johan Galtung. Veure per exemple Galtung, J. *La paz por medios pacíficos*. Bakeaz, 2003.

a. No cooperar amb la violència

D'acord amb aquests preceptes, un tipus d'accions a l'abast dels governs locals que vulguin promoure la cultura de pau pot ser vetllar per actuar sense cap forma de violència directa i per no cooperar amb els actors que exerceixen violència o amb aquells que col·laboren amb actors violents.

La **no cooperació** pot entendre's com la negació a contribuir amb les estructures violentes de la societat. Es pot plasmar en diferents formes, més o menys transformadores, com el boicot (no comprar certs productes, o productes de certes empreses), la no participació (en el servei militar, objecció fiscal a les despeses militars), posicionaments públics en contra de certs tipus de violència, etc.

En l'àmbit municipal, la col·laboració amb la violència no es retroba tant a nivell de despesa pressupostària – la principal despesa relacionada amb el militarisme és la despesa de la policia local – com en el beneplàcit per a permetre la instal·lació d'empreses productores d'armes, en la presència de bases militars en el seu territori, etc. Les ciutats també poden ser un escenari on es transmeti la cultura de la violència a través, per exemple, de desfilades militars, o de publicitat per l'allistament a les forces armades.

Àmbits	Exemples de mesures a l'abast dels ajuntaments per no col·laborar amb la Cultura de la violència
Educació basada en la lògica de la força i la por	Promoure que les escoles no permetin la propaganda dels exèrcits en els seus centres.
Creixement econòmic basat en la supremacia militar i la violència estructural	Excloure dels concursos i altres formes de compres públiques a les empreses que fabriquen armes, o que treuen profit econòmic de les guerres ⁴ ; controlar el tràfic de drogues a la ciutat, en especial aquell que prové de conflictes armats; prendre mesures per a reduir els residus.
Valors, actituds i comportaments discriminatoris	Presentar-se com a acusació pública per a denunciar possibles casos de tortura a la ciutat; denunciar públicament les violacions de Dret Internacional Humanitari en contextos en conflicte armat, en particular l'atac a la població civil de ciutats;
Desigualtat entre homes i dones	Eliminar els missatges masclistes en les comunicacions de l'ajuntament; prendre mesures per a protegir a les víctimes d'ela violència masclista.
Estructures autoritàries de poder	Lluitar contra la corrupció a la ciutat; erigir-se com un exemple de gestió econòmica neta; afavorir el control de la ciutadania de la despesa pública.
Imatges de l'enemic	Inspeccionar els negocis de risc de tracta de blanques.
Secretisme i manipulació de la informació	Reduir les emissions violentes de les programacions dels canals de televisió locals.

⁴ Veure a l'apartat de recursos el recuadre Notícies sobre els especuladors de la guerra.

Els exèrcits i els armaments	No permetre la instal·lació al terme municipal de fàbriques d'armament o d'equipaments militars; no cedir instal·lacions municipals per a actes de l'exèrcit ni per a fires d'armament; no acollir vaixells de guerra, ni avions militars; impedir el trànsit i comerç d'armes pel municipi, incloent el port en el cas de les ciutats que en tenen; no assistir a actes de caire militar per part dels representants de l'ajuntament; no promoure ni acollir desfilades militars al municipi; posicionar-se en contra de la participació del govern de l'Estat en intervencions militars; desarmar i desmilitaritzar les policies locals; acollir o recolzar activament desertors, insubmisos, objectors de consciència i objectors fiscals del municipi o d'altres contextos, donant-los suport econòmic, legal, publicitari, etc.;
------------------------------	---

Font: 22 propostes de Fundació per la Pau, Pla d'acció de Cultura de Pau de l'Assemblea General de Nacions Unides i Escola de Cultura de Pau.

b. Construir la pau

A més de no cooperar amb la violència, els municipis poden emprendre iniciatives constructives, fer actuacions en favor de la pau. L'espai simbòlic de la ciutat, així com la seva administració, l'ajuntament, han de dur a terme pràctiques coherents amb la pau.

S'entén per **construcció de pau** (*peacebuilding*) el conjunt de mesures, plantejaments i etapes necessàries encaminades a transformar els conflictes violents en relacions més pacífiques i sostenibles.⁵

En contraposició a l'apartat anterior en que hem concretat formes de rebutjar la violència relacionada amb els 8 àmbits d'acció de la cultura de pau, a continuació proposem formes de promoure aquests àmbits amb iniciatives constructives:

Àmbits	Exemples de mesures a l'abast dels ajuntaments per fomentar la Cultura de Pau
Educació per a la cultura de pau	Promoure programes d'educació per la pau a les escoles; homenatjar a persones reconegudes pel seu compromís per la pau als espais públics (noms de carrers, monuments, centres cívics, etc.); destinar una aportació econòmica específica a programes de promoció de la cultura de pau; donar suport a entitats de pau; establir serveis de mediació i resolució pacífica de conflictes al municipi; etc.
Desenvolupament econòmic i social sostenible	Promoure el petit comerç i de proximitat; facilitar l'accés a l'habitatge; convidar al consum de productes ecològics i produïts localment; implementar projectes de cooperació de cara a reduir les desigualtats econòmiques entre grups de població en països en situació de risc de patir un conflicte armat; reduir el consum energètic i d'aigua de la ciutat; fomentar l'ús d'energies renovables.

⁵ Lederach, J. P., *Construyendo la paz. Reconciliación sostenible en sociedades divididas*. Bakeaz, Bilbao, 1998. p. 47-48

Respecte pels drets humans	Difondre i promoure l'aplicació de la Carta de Ciutats pels drets humans; prendre mesures positives per a garantir que els ciutadans amb necessitats especials (infants, gent gran, dones, persones immigrades, etc.) tenen els mateixos drets que els altres; assegurar la mobilitat de les persones amb discapacitats; acollir persones refugiades i a defensors dels drets humans.
Igualtat entre dones i homes	Afavorir la conciliació de la cura de la família amb el treball; proveir de més serveis d'atenció a la gent gran, d'escoles bressol, etc.; oferir facilitats perquè més dones assumeixin càrrecs de responsabilitat; promoure programes d'educació per la salut per a dones;
Participació democràtica	Definir les polítiques públiques partint de les recomanacions dels òrgans de participació de la ciutat; ser transparent en la despesa pública;
Comprensió, tolerància i solidaritat	Encoratjar la participació política de les minories i les persones integrades; acollir a les persones nouvingudes oferint-les informació sobre el conjunt de serveis al seu abast; formar al personal de l'ajuntament que treballa de cara al públic en competències interculturals; contractar persones de minories ètniques en els diferents nivells administratius;
Lliure circulació d'informació i coneixement	Publicar notícies de pau als mitjans de comunicació locals; adquirir llibres de pau a biblioteques i centres de documentació municipals; obrir els canals de comunicació locals a l'expressió d'associacions de la societat civil de la ciutat; donar a conèixer iniciatives transformadores i de pau impulsades per la societat civil; vetllar per la diversitat d'idees en els canals de comunicació municipals.
Pau i seguretat internacionals	agermanar-se amb ciutats de països llunyans o en zones de conflicte; reclamar vies pacífiques de solució dels conflictes i exigir que la població sigui consultada abans que el govern s'impliqui en una guerra; organitzar cursos de formació en temes de mediació i resolució de conflictes adreçats a policies municipals; ajudar les poblacions civils de països en guerra o postguerra; Fomentar la confiança entre parts enfrontades; facilitar l'encontre de parts enfrontades a la ciutat.

Font: 22 propostes de Fundació per la Pau, Pla d'acció de Cultura de Pau de l'Assemblea General de Nacions Unides i Escola de Cultura de Pau.

Pràctiques de municipis

1. Polítiques de pau

Per fer polítiques que no promoguin la cultura de la violència, les ciutats poden:

Prendre compromisos per **desarmar i desmilitaritzar el municipi**: Rebutjant la instal·lació de fàbriques d'armes i equipaments militars, prohibint les desfilades de contingut militar i les fires d'armament, no permetent fer campanyes informatives per l'allistament a les forces armades, promovent el model de policia de proximitat desarmada, declarant la insubmissió del municipi a l'Exèrcit, manifestant-se en contra de les intervencions militars del Govern estatal, reclamant vies pacífiques de resolució dels conflictes, recolzant activament els desertors, insubmisos, objectors de consciència i objectors fiscals que resideixen en el municipi, donant-los suport econòmic, legal i publicitari, etc..

Tancament de bases militars

Objectiu: Convertir la Comunitat Militar de Fulda (Alemanya) en equipaments civils.

Context: Des de finals de la segona guerra mundial la ciutat de Fulda va ser ocupada pels Estats Units. Encara als anys '90, la Comunitat Militar de Fulda comptava amb 5 000 efectius militars dels EUA.

Descripció: L'ajuntament i l'Exèrcit dels EUA negocien el cost del retorn de les instal·lacions, fent una valoració de les infraestructures construïdes o reformades pels EUA, però també de les instal·lacions destruïdes o del dany ecològic ocasionat. L'Ajuntament de Fulda obre els terrenys i les instal·lacions a la inversió privada, tot i reservant-se la definició dels usos d'aquests, com és el cas de la transformació d'algunes instal·lacions militar en 290 habitatges, o el condicionament d'edificis en residència d'estudiants.

Resultats: S'estima que els nous negocis que s'ubicaran a les antigues zones militars crearan entre 250 i 300 llocs de treball nous, aproximadament la meitat dels llocs de treball assumits per alemanys que es van perdre en el moment del tancament de les bases.

Font: Cunningham, K.; Klemmer, A.. *Restructuring the US Military Bases in Germany: Scope, Impacts and Opportunities*. Report 4. BICC, juny de 1995. <http://www.bicc.de/publications/reports/report04/report4.pdf>.

No col·laborar amb actors que perpetuïn la cultura de la violència: revisar les compres públiques pot tenir molt a veure amb la prevenció de conflictes armats. Algunes empreses, incloses empreses civils de seguretat privada, de comunicacions, de reconstrucció, o d'extracció petrolera es beneficien dels conflictes armats. Es pot garantir que les compres públiques no beneficien actors que col·laboren amb les guerres o altres tipus de violència prenent mesures per controlar el tràfic de drogues per evitar que financin conflictes armats, rebutjant els discursos militaristes i que legitimen les violències, limitant les emissions de programacions violentes als canals de televisió municipals, etc.

Assumir positivament les tasques de construcció de pau com a competències pròpies del municipi, incorporant-les, per exemple, en els Estatuts del Ajuntaments.

Estatuts compromesos

Objectiu: Reafirmar el compromís dels governs locals a favor de la pau i els drets humans.

Context: Poc després de la creació del Coordinament Nacional d'Entitats Locals per la Pau, s'aprova a Itàlia la llei 142 d'autonomia estatutària, que permet que les entitats locals defineixin els seus principis de referència.

Descripció: D'acord amb aquesta llei, el Coordinament promou que els Governos locals i les províncies modifiquin els seus estatuts per tal de fer referència a la promoció de la pau i dels drets humans.

Resultats: La campanya és un gran èxit, i prop d'un centenar de ciutats modifiquen els seus estatuts.

Contacte: info@entilocalipace.it

Sovint, la modificació dels estatuts no es limita a una declaració de valors, sinó que es relaciona amb articles de la constitució italiana i amb normes internacionals, pel que adquireixen l'estatus de drets que han de ser garantits, i esdevenen no només una competència, sinó també un deure dels governs locals.

Fer que els valors de la Cultura de pau ocupin els espais públics: La importància simbòlica dels espais públics es visualitza quan, arrel d'un canvi de règim polític, es canvien els noms dels carrers i les places, o es destrueixen estàtues de personalitats. Així, estàtues, monuments, celebracions poden transmetre els valors de la cultura de pau. Es pot afavorir que els espais públics promoguin la Cultura de Pau eliminant els símbols militaristes de la ciutat, anomenant carrers i edificant monuments en homenatge a valors, persones i fets constructors de convivència i de pau.

☞ Què fer amb les banderes?

Objectiu: Reduir la conflictivitat que poden suposar certs símbols en els edificis públics.

Context: Al 1998 es signen els Acords de Divendres Sant, la base per acabar amb el conflicte armat a Irlanda del Nord. Durant tot el conflicte, el símbols (murals pintats, banderes, etc.) van esdevenir motiu de confrontació, fins a tal punt que al 2000 es va haver de regular per llei els dies en que havia d'ondejar la bandera del Regne Unit (The Flags Order). Aquesta llei, però va ser impugnada i és subjecte a interpretacions.

Descripció: Diversos ajuntaments decideixen estipular per ells mateixos els dies d'exposició de les banderes, d'acord amb l'esperit de "respectar la diversitat de les seves identitats i tradicions de les persones" dels Acords de Divendres Sant. Alguns ajuntaments o districtes municipals com Cookstown, Derry, Fermanagh, Limavady Borough, Magherafelt, Moyle o Newry and Mourne opten per no fer ondejar cap bandera (ni la del Regne Unit ni la d'Irlanda del Nord); un altre, com Carrickfergus Borough, opta per les dues alhora.

Resultats: La mesura serveix per a reduir la tensió, donat que entre un 20 i un 25% de la població es sent intimidada per les banderes i els murals del bàndol contrari.

Font: Bryan, D., *Flagging Peace: Symbolic Space in a new Northern Ireland*. Article no publicat.

Per acabar, i donat que la Cultura de Pau engloba dominis d'acció tant extensos que pot aplicar-se en gairebé tots els àmbits en els que tenen competència els municipis, pot ser útil que aquets defineixin **Plans de Cultura de Pau** que estructurin totes les polítiques que vagin en aquesta direcció.

☞ Programes Locals d'Acció per una Cultura de Pau

Objectiu: Incitar als municipis a desenvolupar agendes locals per la pau i a prendre regularment iniciatives per a l'emergència d'una nova gestió municipal basada en els valors, principis i comportaments de la cultura de pau.

Context: L'Associació Francesa de Municipis, Departaments i Regions per la Pau (AFCDRP), té un rol actiu per a que diferents governs locals s'impliquin amb l'associació d'Alcaldes per la Pau, contra les armes nuclears. A banda d'això, promou una campanya més ampla, relacionada amb la Cultura de Pau.

Font: <http://www.afcdrp.com>

Descripció: L'associació convida i assisteix als ajuntaments per a que defineixin els seus propis Programes Locals d'Acció per una Cultura de Pau (PLACP).

Resultats: Fins a la data, quatre municipis han definit els seus Programes Locals d'Acció per una Cultura de Pau: Varennes-Vauzelles, Taverny, Bessancourt i Saint-Leu. L'AFCDRP intenta que els

Comité Paulista de Cultura de Pau

Objectiu: Definir les polítiques públiques locals de Cultura de Pau de forma participativa.

Context: Arrel de l'aprovació per part de l'Assemblea de Nacions Unides del Pla d'Acció per una cultura de pau pel Decenni de Cultura de Pau, es crea a São Paulo (Brasil) una comissió per a promoure'l. Amb el temps, aquesta comissió es converteix en el Comité Paulista de Cultura de Pau.

Descripció: El Comité Paulista per la Cultura de Pau està conformat per representants de l'ajuntament i de la societat civil. El comitè té la funció d'orientar les polítiques públiques de Cultura de Pau.

Resultats: Algunes de les accions del comitè han estat: donar suport al programa Conasems de prevenció de la violència urbana i familiar, que s'ha aplicat a 5.000 municipis, assessorar a la policia brasilera en la implementació de programes de desarmament, celebrar accions de formació per a agents socials i multiplicadors, o publicar una Guia sobre les associacions de la ciutat que promouen la cultura de pau (<http://www.comitepaz.org.br/download/Guia%20de%20Cultura%20de%20Paz.pdf>).

En els últims 5 anys, s'han creat comissions de cultura de pau a les ciutats de Sao Paulo, Itepecirica da Serra, São José dos Campos i Diadema, a l'Estat de São Paulo, i Curitiba i Londrina a l'Estat de Paraná.

Font: <http://www.comitepaz.org.br>

2. Sensibilització

Transmetre missatges de cultura de pau: difondre missatges i experiències de convivència a la ciutat i a altres parts del món, donar a conèixer campanyes i iniciatives que volen fer del món un lloc més pacífic. Els missatges de cultura de

Al·legat per la despesa civil

Objectiu: Visibilitzar com els impostos dels contribuents contribueixen a finançar les guerres.

Context: Degut als seus esforços en favor de la pau, la Ciutat de New Haven (EUA) va ser designada Ciutat Missatgera de Pau per les Nacions Unides. Des de 1988, també, compta amb una Comissió de Pau encarregada de promoure accions de pau dins i fora de la ciutat. D'altra banda els EUA és l'Estat amb més despesa militar del món.

Descripció: Una de les accions de la Comissió de Pau de la Ciutat de New Haven ha estat convidar a la organització Projecte sobre les Prioritats Nacionals a una sessió a la Cambra Municipal de la ciutat per a informar sobre com, de cada dòlar dels impostos dels contribuents, l'Estat gasta 29 cèntims en despesa militar, i 9 cèntims més en amortització del deute militar, i com revertir aquesta despesa podria influir positivament en la despesa pública federal i municipal.

The median income family in New Haven, Connecticut paid \$1,153 in federal income taxes in 2005. Here is how that amount was spent:

Military:	\$329
Health:	\$233
Interest on the Debt (Military):	\$102
Interest on the Debt (Non-military):	\$114
Income Security:	\$77
Education:	\$47
Veterans' Benefits:	\$43
Nutrition:	\$31
Housing:	\$23
Natural Resources:	\$16
Job Training:	\$4
Other:	\$134

Font: www.nationalpriorities.org

Contacte: Comissió de Pau de New Haven: www.cityofnewhaven.com/Government/Boards_Commissions.asp

pau es poden transmetre incitant als mitjans de comunicació locals inclouin informacions de pau del municipi, del país i del món sobre iniciatives de pau existents.

Participar en els dies mundials d'acció, com el 21 de setembre, dia mundial per la pau, o el 2 d'octubre, dia internacional per la noviolència. A nivell de l'estat espanyol, també, moltes escoles, a vegades animades pels municipis, celebren el Dia Escolar per la Noviolència i la Pau (DENIP), el dia 30 de gener, en commemoració de l'assassinat de Mohandas Gandhi.

3. Cooperació

Participar en campanyes de construcció de pau: Destinant una partida pressupostària específica pel foment de la cultura de pau, comproment-se amb les 8 línies d'acció del Decenni (2001-2010) de Cultura de Pau declarat per la UNESCO, participant en la campanya del 0'3% per la cultura de pau, adherint-se a diferents campanyes i activitats ciutadanes que afavoreixen la pau i la desmilitarització, emprenent accions de cooperació per la pau,⁶ etc.

Saló internacional d'iniciatives de pau

Objectiu: Visibilitzar col·lectius i iniciatives de cultura de pau.

Context: Per a donar forma al Pla d'acció de cultura de pau del Decenni de Cultura de pau 2001-2010, en alguns països es creen xarxes d'associacions, les Coordinacions pel Decenni, que persegueixen l'objectiu comú de posar en pràctica els 8 àmbits del Pla d'acció del Decenni de Cultura de Pau. Una de les activitats de la coordinació francesa pel decenni és el saló internacional d'iniciatives de pau.

Descripció: La Coordinació francesa pel Decenni junt amb altres associacions, i gràcies al suport de la UNESCO i de l'alcaldia de Paris (França) entre altres, organitzen biennalment, des de l'any 2004, el Saló Internacional d'Iniciatives de Pau. Aquest saló, que ofereix xerrades, tallers, i una fira d'associacions, permet mostrar l'actualitat de les principals iniciatives de pau. En l'última edició, al juny de 2008, dos tallers van reflexionar sobre el rol dels governs locals en la construcció de la pau.

Resultats: a la tercera edició del saló, al 2008, més de 200 organitzacions hi han assistit.

Font: www.salon-initiativesdepaix.org

⁶ Sobre campanyes de construcció de pau, veieu l'apartat següent sobre campanyes, i altres publicacions del monogràfic "Idees per a construir la pau".

Campanyes

Decenni de Cultura de Pau

Convençut que els municipis ja desenvolupen accions de cultura de pau, a vegades sense ser-ne conscient, diverses institucions relacionades amb la pau impulsen un projecte per a convidar als municipis i a les organitzacions de la societat civil locals a seleccionar indicadors d'avaluació per a mesurar els avanços i retrocessos en la Cultura de Pau a nivell local, d'acord amb els 8 eixos d'acció del Decenni (2001-2010) de Cultura de Pau declarat per la UNESCO. El projecte preveu que es creïn comissions mixtes compostes per personal de la societat civil i de l'administració local, per definir i fer el seguiment dels indicadors conjuntament.

Les ciutats interessades en participar en aquest projecte pilot (2008-2010) es poden posar en contacte amb Cécile Barbeito: educacioxpau@grups.pangea.org.

Amb l'objectiu de Promoure que els Ajuntaments de Catalunya prenguin compromisos a favor de la pau en els seus carrers, equipaments, etc., la campanya **22 Propostes pels Ajuntaments per la Pau** proposa fer una declaració institucional, aprovada pel màxim possible de forces polítiques municipals, que impliqui l'adhesió a un projecte i l'assumpció de petits passos i compromisos de Cultura de Pau. Aquests compromisos estan recollits en 22 propostes que fan referència a la promoció de la cultura de pau, la resolució pacífica dels conflictes al municipi, el desarmament i la desmilitarització, i la pau global.

El document de les 22 propostes es va fer circular abans de les eleccions municipals de l'any 2003. 34 candidatures de 16 ciutats diferents es van comprometre a com a mínim 11 de les 22 propostes, tot i que no hi ha hagut un seguiment sistematitzat del compliment d'aquests compromisos. Algunes organitzacions de la societat civil internacionals han mostrat interès per la campanya i estudien la possibilitat de portar-la a altres escenaris.

Contacte de la Fundació per la pau: info@fundacioperlapau.org

Amb uns objectius i uns procediments molt semblants (també s'impulsa per les eleccions municipals del 2003), la campanya **0,3% per la cultura de pau** (<http://www.forcesdepaunoviolentes.org/candidatures/>), busca el compromís de les candidatures dels partits polítics perquè, en cas de ser elegides, destinin el 0,3% del pressupost municipal a la cultura de pau.

Aquesta iniciativa s'inspira en la campanya del 0,7%, que demana que els estats destinin un 0,7% del PIB del país a cooperació al desenvolupament. Tot i que va rebre una resposta considerable per part dels partits polítics, aquesta iniciativa no s'ha tornat a repetir a les següents campanyes electorals municipals, i es desconeix quants municipis han aplicat el 0,3% a la cultura de pau.

D'acord amb la convicció que els governs locals tenen la responsabilitat d'assumir un rol actiu i creatiu en establir la cultura de pau en el seu si, l'**Associació Internacional de Ciutats Missatgeres de Pau** (<http://www.iapmc.org>) es va constituir a principis dels anys '90 amb l'objectiu de reconèixer i promoure el rol i la responsabilitat que tenen les ciutats en crear una cultura de pau. El fet de pertànyer a la xarxa atorga a les ciutats un status de ciutat missatgera de pau, que es pot perdre en cas de no complir amb els objectius de l'associació. Actualment, més de 80 ciutats dels cinc continents tenen l'estatus de ciutats missatgeres de pau.

Ciutats Missatgeres de pau, segons l'Associació Internacional

D'acord amb els objectius de la xarxa, les ciutats membre han de emprendre accions en favor de la pau, participar en les activitats de l'associació, i donar suport a les iniciatives en favor de la pau de les Nacions Unides. Per a certificar que la ciutat mereix l'estatus de ciutat missatgera de pau, ha de proveir informació periòdicament sobre les polítiques públiques desenvolupades en matèria de:

- Promoció de la pau
- Promoció de la solidaritat i la tolerància en un entorn multicultural i multiracial
- Promoció dels drets humans
- Promoció de l'educació i la protecció dels infants
- Promoció de la protecció ambiental
- Promoció de l'intercanvi cultural.

Les ciutats membre també s'han de posicionar en contra dels tests nuclears, i de les mines anti-persona.

Recursos

Certes agències de notícies i publicacions estan especialitzades en **notícies positives** o relacionades amb iniciatives de pau. És el cas de Notícies positives (www.positivenews.org.uk), de Notícies de Pau (www.peacenews.info), o de la Xarxa Mundial de Notícies de Cultura de pau (<http://cpnn-world.org/>). Aquesta és una bona eina per facilitar que els mitjans de comunicació locals informin sobre notícies de pau.

La campanya mundial per la cultura de pau declarada per la UNESCO posa a disposició de la actors que vulguin fer accions de cultura de pau en col·laboració amb altres actors una **borsa d'intercanvi d'informació** d'entitats que ofereixen o demanen la col·laboració de/amb altres actors. La trobareu a: http://www3.unesco.org/iycp/fr/fr_sum_visu_bourse.htm.

Per a saber quines empreses és recomanable excloure de les compres públiques segons els criteris de la cultura de pau, podeu consultar la publicació bimensual **Notícies sobre els especuladors de la Guerra** (<http://www.wri-irg.org/pubs/warprofiteers.htm>). Aquesta ofereix informació sobre les empreses que més es beneficien dels conflictes armats, amb l'objectiu de fomentar un consum i unes contractacions públiques més ètiques. Cada edició inclou notícies, convocatòries per les properes accions de la societat civil lligades a la denúncia d'aquestes empreses, i les rúbriques "Aprofitador de la guerra del mes", i "Campanya del mes".

Per adquirir **publicacions sobre pau** per als centres de documentació del municipi, podeu consultar els següents reculls: *Palabras amigas* compila els principals contes infantils de pau, <http://www.rinconsolidario.org/palabrasamigas/pa/paz/librospara%20lapaz.htm>. Una altra font de recursos sobre pau és la col·lecció Edupaz de La catarata. Podreu trobar el llistat de les seves publicacions a: <http://www.librosdelacatarata.org/coleccion.php?colid=4&do=view&serid=5>.

Per entendre l'abast de la violència a les nostres societats, o bé l'efecte del militarisme a les nostres vides, la Fundació per la Pau posa a disposició dels municipis les seves **exposicions**: "La violència que acceptem", "Desarmats, més segurs?", i "Cinema i pau". L'exposició "la violència que acceptem" està subvencionada per la Diputació de Barcelona. Podeu trobar la informació per a sol·licitar l'exposició a: http://www.diba.cat/ri/cd/descarrega/catalogo_2008_ok.pdf.